

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	نام و نام خانوادگی:	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
ساعت شروع: ۸ صبح	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۶/۲۳	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره	

الف	معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره) اشعار و عبارات زیر را به نثر ساده و روان امروزی بنویسید .	
۱	سخن‌های ناخوش ز من دور دار	۰/۲۵
۲	هر لاله نشان قدم راه نوردی است	۰/۲۵
۳	خوشا آن دل که دلدارش تو گردی	۰/۲۵
۴	فروهشت گیسو از آن کنگره	۰/۲۵
۵	خورشید ز ابر تیره دهد روی گاه گاه	۰/۵
۶	یتیمی را حبیب خویش خوانده	۰/۵
۷	حمالی را آواز ده تا بعضی از این آقمیشه [با من] به خانه برد .	۰/۵
۸	آتش ابراهیم را نی قلعه بود ؟	۰/۷۵
۹	خواب نوشین بامداد رحیل	۰/۷۵
۱۰	مرد حیران چون رسد این جایگاه	۱
۱۱	اگر یک ذره را بر گیری از جای	۱
	تا بر آورد از دل نمرود دود	
	باز دارد پیاده را ز سبیل	
	در تحیر مانده و گم کرده راه	
	خلل یابد همه عالم سراپای	
ب	معنی واژه (۲ نمره) در اشعار و عبارات های زیر ، معنی واژه های مشخص شده را بنویسید .	
۱۲	حُلهٔ بهشت بیاوردند تا ببوشید .	۰/۲۵
۱۳	عید نوروز از اقدم اعیاد ملی است .	۰/۲۵
۱۴	گر چه مورم ولی آن حوصله با خود دارم	۰/۲۵
۱۵	دل تنگ و بینوا چو بطن بر کنار آب	۰/۲۵
۱۶	سخنی ترانم که آن به تعصبی و تزئیدی کشد .	۰/۲۵
۱۷	سرانجام داماد گرامی ، متعلقان را به منزل خود منتقل کرد .	۰/۲۵
۱۸	او را به نصیحت من تفرجی حاصل آید .	۰/۲۵
۱۹	جامه پشمین از برای گد کنند	۰/۲۵
پ	خود آزمایی (۳ نمره)	
۲۰	نادر ابراهیمی در رمان « سه دیدار » به باز آفرینی زندگی چه کسی پرداخته است ؟	۰/۲۵
۲۱	در داستان « دیوار » اثر جمال میر صادقی ، دیوار ، نماد چیست ؟	۰/۲۵
« ادامه سؤال ها در صفحهٔ دوم »		

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	نام و نام خانوادگی:	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
ساعت شروع: ۸ صبح	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۶/۲۳	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره	

۲۲	منظور از عبارت « کار و بار و حشمت ایشان برود . » چیست ؟	۰/۵
۲۳	واژه‌های « بیچم » و « بیچاند » در بیت « که چندین بیچم که اسفندیار مگر سر بیچاند از کارزار » چه مفهومی دارد ؟	۰/۵
۲۴	مفهوم عبارت « به این شکستگی ، آرزو به صد هزار درست » را بنویسید .	۰/۵
۲۵	در بیت « شما چقدر صبور و چقدر خشم آگین حضورتان چو تلاقی صخره با دریاست » منظور از « صخره » و « دریا » چیست ؟	۰/۵
۲۶	با توجه به مفهوم بیت « قمری ریخته بالم ، به پناه که روم ؟ تا به کی سرکشی، ای سرو خرامان از من ؟ » ، قسمت مشخص شده چه معنایی دارد ؟	۰/۵
ت	درک مطلب (۴ نمره)	
۲۷	بیت « در سرم از عشق گل سودا بس است // زان که مطلوبم گل رعنا بس است » از زبان کدام پرنده بیان شده است ؟ الف) هدهد ب) طاووس ج) بلبل د) جغد	۰/۲۵
۲۸	معنی کدام یک از گزینه‌های زیر درست و کدام نادرست است ؟ الف) کار مردان ، روشنی و گرمی است : کار انسانها ، گستاخی است . ☐ درست ☐ نادرست ب) به یک کرامت آبی نگاه دوخته آید : شما منتظر لطف و رحمت الهی هستید . ☐ درست ☐ نادرست ج) دامن از صحبت فراهم چینم : گوشه نشینی اختیار کنم . ☐ درست ☐ نادرست	۰/۲۵
۲۹	معادل امروزی عبارت « بوسهل را صفرا بجنیید و بانگ برداشت . » را بنویسید .	۰/۵
۳۰	در بیت « من آنم که در پای خوکان نریزم // مر این قیمتی ذر لفظ ذری را » دیدگاه شاعر درباره زبان فارسی چیست ؟	۰/۵
۳۱	شاعر در بیت « سالها تو سنگ بودی دل خراش // آزمون را یک زمانی خاک باش » ، سنگ و خاک را نماد چگونه آدم‌هایی دانسته است ؟	۰/۵
۳۲	در بیت « ای تو رمه سپرده به چوپانِ گرگِ طبع // این گرگی شبانِ شما نیز بگذرد » منظور از « چوپانِ گرگِ طبع » و « رمه » چه کسانی است ؟	۰/۵
۳۳	در بیت زیر ، مفهوم « گیاهِ بام شو » چیست ؟ « دانه پنهان کن ، به کلی دام شو غنچه پنهان کن ، گیاهِ بام شو »	۰/۵
۳۴	منظور شاعر از مصراع « بر این کبود ، غریبانه زیستم چون ابر » چیست ؟	۰/۵
ث	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی (۳ نمره)	
۳۵	کدام یک از آثار زیر سروده « سید حسن حسینی » است ؟ الف) گنجشک و جبرئیل ب) شب‌های ایرانی ج) گل و نوروز د) از کاروان رفته	۰/۲۵
« ادامه سؤال ها در صفحه سوم »		

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	نام و نام خانوادگی:	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
ساعت شروع: ۸ صبح	سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۶/۲۳	تعداد صفحه: ۳
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ردیف	سؤالات (پاسخ نامه دارد)	نمره	

۰/۲۵	۳۶	«خَلِّقِ الْمَعَانِي» لقب کدام شاعر و قصیده سرای ایرانی است؟										
۰/۲۵	۳۷	الف) سیف فرغانی ب) کمال الدین اصفهانی ج) کلیم کاشانی د) فخرالدین عراقی در بیت «قَمَرٌ رَا رُوشَنَابِي نَامِه دَادِه عَطَارِد رَا دَوَات وَ خَامِه دَادِه» کدام آرایه ادبی وجود دارد؟										
۰/۲۵	۳۸	الف) تشبیه ب) حسن تعلیل ج) مراعات نظیر د) کنایه جاهای خالی را با انتخاب کلمه مناسب از داخل کمانک کامل کنید.										
۰/۲۵	۳۹	الف) در اصطلاح ادبی، سخنی زیبا به شعر یا نثر را در ستایش خداوند، می گویند. (تحمیدیه - نعت) ب) از مباحث ادبیات، تأثیر پذیری شاعران و نویسندگان جهان از ادبیات فارسی است. (عرفانی - تطبیقی) ج) عطار نیشابوری آفریننده مثنوی بزرگ عرفانی است. (گلشن راز - منطق الطیر)										
۰/۲۵	۴۰	الف) تاریخ بیهقی، اثر ابوالفضل بیهقی در قرن پنجم به فارسی نوشته شده است. ☐ درست ☐ نادرست ب) «قصص الانبیا» از نمونه های نثر مصنوع و متکلف است. ☐ درست ☐ نادرست ج) درون مایه، فکر اصلی و مسلط بر هر اثر است. ☐ درست ☐ نادرست										
۰/۷۵		هریک از آرایه های ستون «ب» در کدام یک از بیت های ستون «الف» بکار رفته است؟ (در ستون «ب» یک مورد اضافی است.)										
		<table border="1"> <thead> <tr> <th>«الف»</th> <th>«ب»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) خروش آمد از باره هر دو مرد</td> <td>تو گفתי بدرید دشت نبرد</td> </tr> <tr> <td>ب) بر تیر جور تان ز تحمل سپر کنیم</td> <td>تا سختی کمان شما نیز بگذرد</td> </tr> <tr> <td>ج) ناگه فتاد لרزه بر اطراف روزگار</td> <td>از چه؟ ز بیم تاختن ناگهان برف</td> </tr> <tr> <td></td> <td>۴- تشبیه</td> </tr> </tbody> </table>	«الف»	«ب»	الف) خروش آمد از باره هر دو مرد	تو گفתי بدرید دشت نبرد	ب) بر تیر جور تان ز تحمل سپر کنیم	تا سختی کمان شما نیز بگذرد	ج) ناگه فتاد لרزه بر اطراف روزگار	از چه؟ ز بیم تاختن ناگهان برف		۴- تشبیه
«الف»	«ب»											
الف) خروش آمد از باره هر دو مرد	تو گفתי بدرید دشت نبرد											
ب) بر تیر جور تان ز تحمل سپر کنیم	تا سختی کمان شما نیز بگذرد											
ج) ناگه فتاد لרزه بر اطراف روزگار	از چه؟ ز بیم تاختن ناگهان برف											
	۴- تشبیه											
	ج	شعر حفظی (۲ نمره)										
۰/۵	۴۱	جای خالی را با کلمات مناسب کامل کنید. الف) ای گل خوش نسیم من خویش را مسوز ب) گشتم مقیم او، چون لطف دیدم عزم او										
۰/۵	۴۲	مصرع دوم بیت های زیر را بنویسید. الف) باز آمدم چون عید نو، تا قفل زندان بشکنم ب) یکی برزیگری نالان در این دشت										
۰/۵											
۰/۵											
« آینه دلتان هماره صاف باد. »												

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	ساعت شروع: ۸ صبح	تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۶/۲۳
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir
ردیف	راهنمای تصحیح	
نمره		

الف	معنی و مفهوم شعر و نثر (۶ نمره)
۶	<p>در تصحیح این بخش ، نظر همکاران محترم صائب است . (به معانی مشابه نمره تعلق می گیرد .)</p> <p>۱- به من حرف‌های زشت و ناپسند نزن . (۰/۲۵) - ص ۹</p> <p>۲- هر لاله ، نشانِ خونِ رهروانِ راهِ عشق (عاشقان) است . (۰/۲۵) - ص ۷۷</p> <p>۳- خوشا به حال کسی که محبوب و معشوقش تو (خدا) باشی . (۰/۲۵) - ص ۷۰</p> <p>۴- [رودابه] موهایش را از بالای دیوار رها کرد . (۰/۲۵) - ص ۱۴۷</p> <p>۵- خورشید گاهگاهی چهره‌اش را از میان ابرهای تیره ، نشان می‌دهد . (آشکار می‌کند .) (۰/۵) - ص ۱۵۳</p> <p>۶- خدا پیامبر اکرم (ص) را دوست و محبوب خود خوانده است . (۰/۵) - ص ۳</p> <p>۷- حَمَل (باربری) را صدا کن تا بعضی از این پارچه‌ها را با من به خانه ببرد . (۰/۵) - ص ۲۲</p> <p>۸- آیا آتش برای حضرت ابراهیم^(ع) پناهگاه نبود (۰/۲۵) و نمرود را نیست و نابود نکرد ؟ (۰/۵) (آتش نه تنها حضرت ابراهیم^(ع) را نسوزاند بلکه حافظ او در برابر نمرود هم شد .) - ص ۱۳۲</p> <p>۹- خواب خوش صبح سفر ، (۰/۲۵) مسافر را از ادامهٔ راه باز می‌دارد . (۰/۵) - ص ۵۷</p> <p>۱۰- وقتی سالک حیران و سردرگم به وادی حیرت می‌رسد (۰/۵) ، دچار سردرگمی و حیرانی می‌شود و راهش را گم می‌کند . (سرگردان می‌شود .) (۰/۵) - ص ۱۲۶</p> <p>۱۱- اگر به اندازهٔ یک ذره ، جهان و موجودات آن را جابه جا کنی . (در آن ها تغییر ایجاد کنی .) (۰/۵) ، تمام عالم هستی دچار کاستی و بی نظمی می‌شود . (۰/۵) - ص ۱۱۴</p>
ب	<p>معنی واژه (۲ نمره) (برای هر واژه یک مورد کافی است .)</p> <p>۱۲- جامهٔ نو - (۰/۲۵) - ص ۳۶</p> <p>۱۳- کهن ترین ، قدیم ترین (۰/۲۵) - ص ۶۲</p> <p>۱۴- توانایی ، قدرت ، قابلیت - (۰/۲۵) - ص ۷۱</p> <p>۱۵- مرغابی ها (۰/۲۵) - ص ۱۵۶</p> <p>۱۶- دروغ گفتن ، در سخن افزون کردن (۰/۲۵) - ص ۳۹</p> <p>۱۷- وابستگیان (۰/۲۵) - ص ۱۴۳</p> <p>۱۸- آسایش ، انبساط خاطر ، آرامش (۰/۲۵) - ص ۵۱</p> <p>۱۹- گدایی (۰/۲۵) - ص ۱۰۹</p>
پ	<p>خود آزمایی (۳ نمره) (به پاسخ های مشابه نمره تعلق می گیرد .)</p> <p>۲۰- امام خمینی^(ره) (۰/۲۵) - ص ۱۰۰</p> <p>۲۱- دیوار ، نماد جدایی و مانع دوستی و نزدیکی است . (۰/۲۵) - ص ۳۱</p> <p>۲۲- اعتبار و موقعیت آن‌ها از بین برود . (مقام خود را از دست بدهند .) (۰/۵) - ص ۳۸</p> <p>۲۳- « بیچم : سعی و تلاش می‌کنم . » (۰/۲۵) - « بیچاند : منصرف شود . » (۰/۲۵) - ص ۱۸</p> <p>۲۴- هر چیزی که بشکند ، ارزش خود را از دست می‌دهد (۰/۲۵) اما برخی از چیزها ، آسیب دیده و شکسته اش هم ، بسیار ارزشمند است . (۰/۲۵) - ص ۹۹</p> <p>۲۵- صخره : پایداری و صبر (محکمی) (۰/۲۵) و دریا : خشم و خشونت (۰/۲۵) - ص ۸۸</p> <p>۲۶- تا به کی سرکشی : تا کی از من دوری می‌کنی ؟ (۰/۵) - ص ۷۲</p>
	« ادامه راهنما در صفحهٔ دوم »

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: ادبیات فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی	
سال سوم آموزش متوسطه		ساعت شروع: ۸ صبح	
دانش آموزان بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در نوبت شهریور ماه سال ۱۳۹۸		تاریخ امتحان: ۱۳۹۸/۰۶/۲۳	
ردیف		راهنمای تصحیح	
نمره		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir	
ت	درک مطلب (۴ نمره) (به پاسخ های مشابه نمره تعلق می گیرد .) ۲۷- گزینه « ج » درست است . بلب (۰/۲۵) - ص ۱۲۳ ۲۸- الف) نادرست (۰/۲۵) - ص ۱۰۹ ب) درست (۰/۲۵) - ص ۸۶ ج) درست (۰/۲۵) - ص ۵۷ ۲۹- بوسهل خشمگین شد و فریاد زد . (۰/۵) - ص ۴۳ ۳۰- شاعر معتقد است که نباید از زبان فارسی که مانند دُر (مروارید) با ارزش است برای ستایش قدرتمندان استفاده کرد . (۰/۵) - ص ۶۷ ۳۱- سنگ ، نماد انسان های سرسخت و بی رحم (آدم هایی که تغییر ناپذیرند .) (۰/۲۵) و خاک ، نماد انسان های فروتن و متواضع (آدم هایی که قابلیت رشد و کمال را دارند .) (۰/۲۵) - ص ۱۵۹ ۳۲- « چوپان گرگ طبع : حاکمان درنده » (۰/۲۵) و « رمه : مردم » (۰/۲۵) - ص ۱۴۰ ۳۳- دور از دسترس و توجه بودن (کسی یا چیزی که مورد توجه نباشد .) (۰/۵) - ص ۱۳۳ ۳۴- در این جامعه ، مثل ابر غریب و تنها زندگی کردم . (۰/۵) - ص ۸۳	۴	
ث	تاریخ ادبیات و دانش های ادبی (۳ نمره) ۳۵- گزینه « الف » درست است . گنجشک و جبرئیل (۰/۲۵) - ص ۷۸ ۳۶- گزینه « ب » درست است . کمال الدین اصفهانی (۰/۲۵) - ص ۱۵۵ ۳۷- گزینه « ج » درست است . مراعات نظیر (۰/۲۵) - ص ۳ ۳۸- الف) تحمیدیّه (۰/۲۵) - ص ۱ ب) تطبیقی (۰/۲۵) - ص ۱۴۶ ج) منطق الطیر (۰/۲۵) - ص ۱۲۱ ۳۹- الف) درست (۰/۲۵) - ص ۳۹ ب) نادرست (۰/۲۵) - ص ۳۴ ج) درست (۰/۲۵) - ص ۲۰ ۴۰- الف) فروش آمد از باره هر دو مرد تو گفתי بدرید دشت نبرد : ۳- اغراق (۰/۲۵) - ص ۱۲ ب) بر تیر جور تان ز تحمّل سپر کنیم تا سختی کمان شما نیز بگذرد : ۴- تشبیه (۰/۲۵) - ص ۱۴۰ ج) ناگه فتاد لرزه بر اطراف روزگار از چه ؟ ز بیم تاختن ناگهان برف : ۱- تشخیص (۰/۲۵) - ص ۱۵۵	۳	
ج	شعر حفظی (۲ نمره) ۴۱- الف) بلب (۰/۲۵) - دعای (۰/۲۵) - ص ۳۲ ب) بزم (۰/۲۵) - راه (۰/۲۵) - ص ۱۱۷ ۴۲- الف) وین چرخ مردم خوار را ، چنگال و دندان بشکنم (۰/۵) - ص ۱۱۷ ب) به چشم خون فشان آلاله می کشت (۰/۵) - ص ۱۵۰	۲	

« موفق باشید - خدا قوت »